

Badanie struktury przejazdów pasażerów w autobusowym transportie regionalnym

mgr inż. Wojciech Miechowicz

Szkoła Doktorska Politechniki Poznańskiej
Instytut Transportu/Wydział Inżynierii Lądowej i Transportu PP
Zarząd Transportu Miejskiego w Poznaniu

dr inż. Marcin Kiciński

Instytut Transportu/Wydział Inżynierii Lądowej i Transportu PP

prof. dr hab. Agnieszka Merkisz – Guranowska

Instytut Transportu/Wydział Inżynierii Lądowej i Transportu PP

VII Young Scientists Academy 13-15.11.2023

AGENDA:

- 1 Wprowadzenie
- 2 Przedmiot badań
- 3 Przebieg badań
- 4 Wyniki badań
- 5 Podsumowanie i wnioski
- 6 Dalsze kierunki badań

WPROWADZENIE:

- ✓ Brak dofinansowania spowodował głęboki kryzys regionalnego transportu autobusowego.
- ✓ Najgorsza sytuacja podczas pandemii COVID-19.
- ✓ Likwidacja linii komercyjnych prowadzi w wielu gminach i powiatach do zjawiska wykluczenia transportowego i tzw. „białych plam”.
- ✓ Brak możliwości dojazdu oraz utworzony w 2019 r. FRPA motywują coraz więcej samorządów do organizacji transportu zbiorowego.

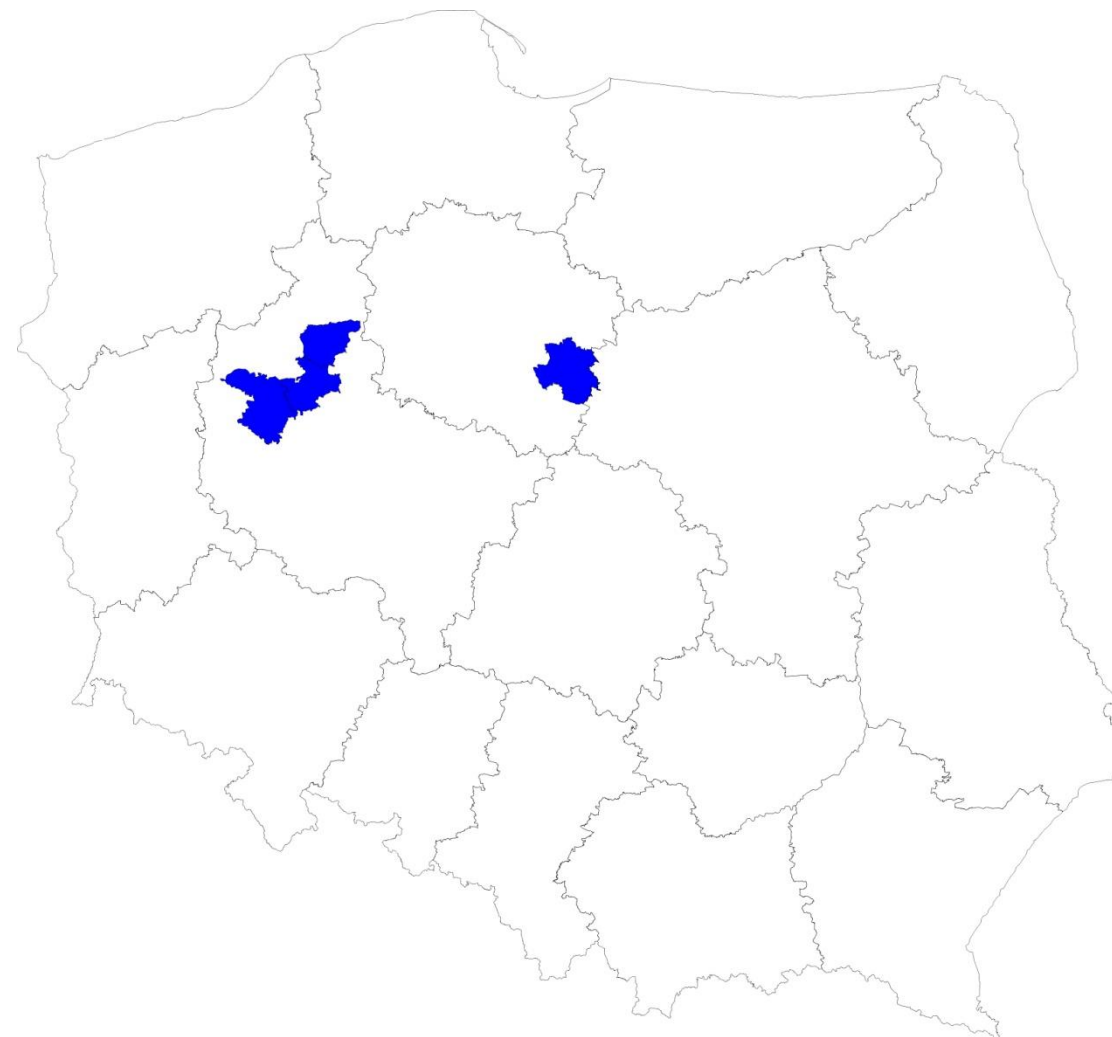

WPROWADZENIE c.d.:

- ✓ Zjawisko wykluczenia transportowego/komunikacyjnego coraz częściej jest przedmiotem zainteresowania naukowców.
- ✓ Badania przede wszystkim podaży usług tj. oferty przewozowej, ale brak badań i analiz potoków pasażerskich i popytu rzeczywistego.
- ✓ Wiedza dotycząca struktury pasażerów i jej rozkład w czasie oraz kierunków podróży może być bardzo istotna dla przyszłych organizatorów transportu.

PRZEDMIOT BADAŃ:

- ✓ Linie autobusowe o zasięgu regionalnym
- ✓ Termin badań: IVQ2022 oraz IQ2023
- ✓ Powiat szamotulski: Matmich-BUS
 - ✓ Szamotuły – Obrzycko – Piotrowo (linia nr 1)
 - ✓ Szamotuły – Ostroróg – Binino (linia nr 2)
 - ✓ Szamotuły – Pniewy (linia nr 3)
- ✓ Powiat chodzieski: JanBus
 - ✓ Chodzież – Budzyń (linia B)
 - ✓ Chodzież – Margonin (linia M)
 - ✓ Chodzież – Szamocin (linia S)
- ✓ Powiat obornicki: Romek-Bus
 - ✓ Oborniki – Ryczywół (linia nr 3)
- ✓ Powiat lipnowski: PZTP
 - ✓ Lipno – Bobowniki (linia nr P6)
 - ✓ Lipno – Dobrzyn n/Wisłą (linia nr P10)

PRZEBIEG BADAŃ:

- ✓ Metoda: obserwacja bezpośrednia w pojazdach.
- ✓ Rejestracja osób wsiadających i wysiadających na każdym przystanku z rozróżnieniem grup pasażerów posiadających:
 - ✓ bilety jednorazowe ulgowe (BJU),
 - ✓ bilety jednorazowe normalne: młodzież (BJM), dorośli (BJD) i seniorzy (BJS),
 - ✓ bilety miesięczne szkolne (BMSz),
 - ✓ bilety miesięczne normalne (BMN).

WYNIKI BADAŃ:

✓ Liczba pasażerów oraz struktura pasażerów na liniach

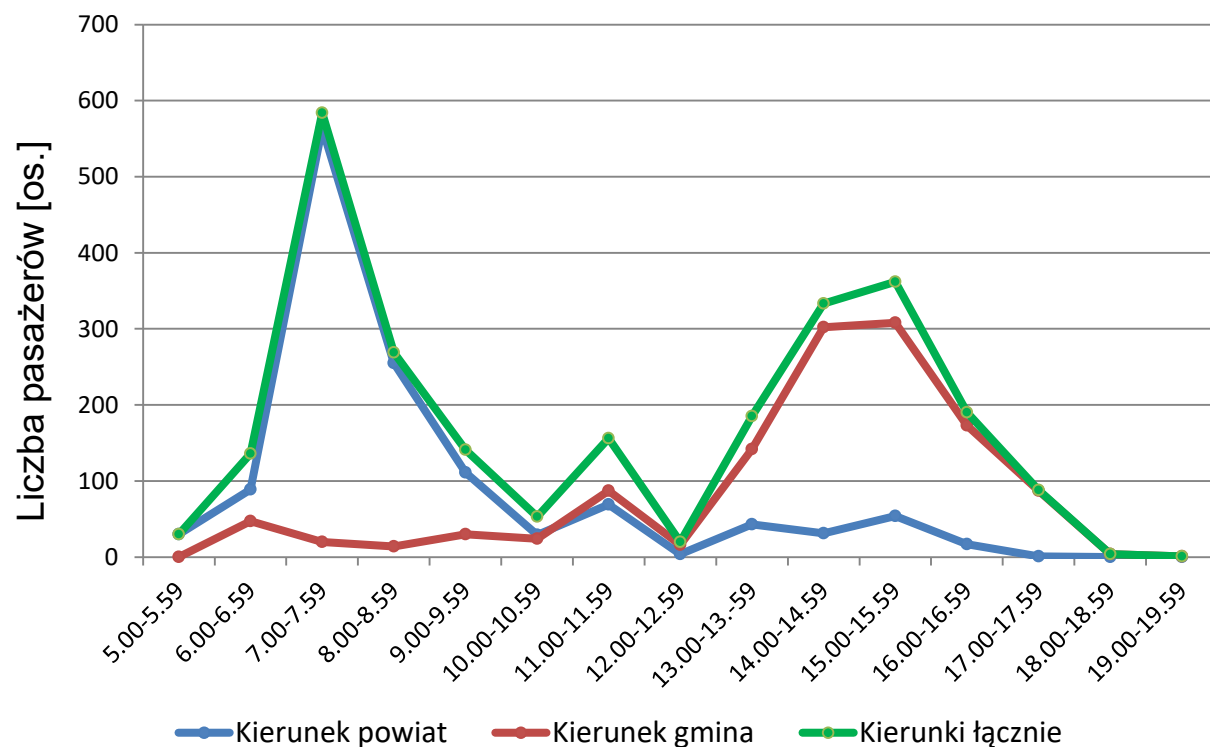
Przewoźnik	Numer linii	Liczba pasażerów [os]	Liczba kursów [-]	Liczba mieszkańców (**)	Udział grup pasażerów [%]					
					BJU	BJM	BJD	BJS	BMSz	BMN
Jan-Bus	B (*)	506	21	6 713	2,37	9,29	24,31	0,00	61,46	2,57
Jan-Bus	S	493	22	7 196	0,2	7,10	16,23	3,04	70,79	2,64
Jan-Bus	M	378	22	4 934	1,59	7,14	14,81	4,23	66,14	6,08
Matmich-BUS	1	276	17	5 129	0,72	3,26	19,93	2,17	72,83	1,09
Matmich-BUS	2	245	17	4 239	0,82	3,27	12,65	2,86	78,78	1,63
Matmich-BUS	3	210	10	12 363	0,00	6,19	12,38	8,10	72,38	0,95
Romek-Bus	3	186	16	5 403	0,00	11,29	17,20	8,60	56,99	5,91
PZTP w Lipnie	P6	88	16	4 025	1,14	2,27	31,82	11,36	43,18	10,23
PZTP w Lipnie	P10	231	21	6 502	0,43	5,19	24,68	5,63	56,28	7,79
Łącznie		2613			0,96	6,66	18,68	3,83	66,21	3,67

(*) Seniorzy nie byli liczeni

(**) Bez miasta powiatowego

WYNIKI BADAŃ:

✓ Rozkład pasażerów na godziny

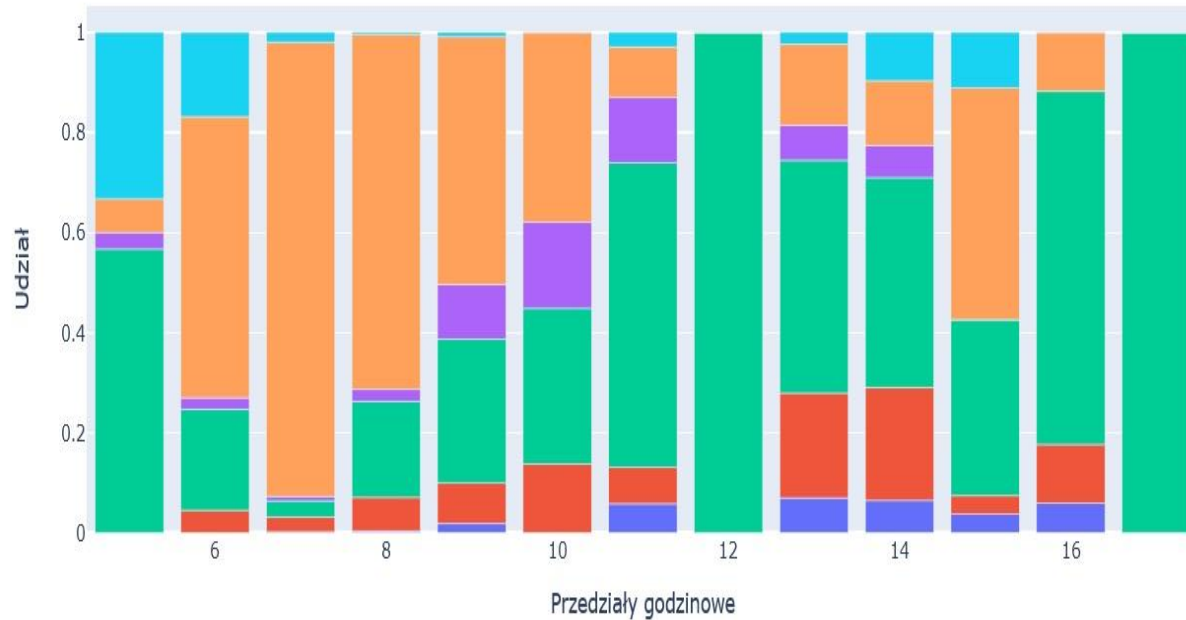
Liczba pasażerów [os.]

Godz.	Powiat	Gmina	Łącznie	Udział [%]
5.00-5.59	30	0	30	1,18
6.00-6.59	89	47	136	5,33
7.00-7.59	564	20	584	22,88
8.00-8.59	255	14	269	10,54
9.00-9.59	111	30	141	5,53
10.00-10.59	29	24	53	2,08
11.00-11.59	69	87	156	6,11
12.00-12.59	4	16	20	0,78
13.00-13.59	43	142	185	7,25
14.00-14.59	31	302	333	13,05
15.00-15.59	54	308	362	14,18
16.00-16.59	17	173	190	7,45
17.00-17.59	1	87	88	3,45
18.00-18.59	0	4	4	0,16
19.00-19.59	0	1	1	0,04
Suma	1297	1255	2552	100,00

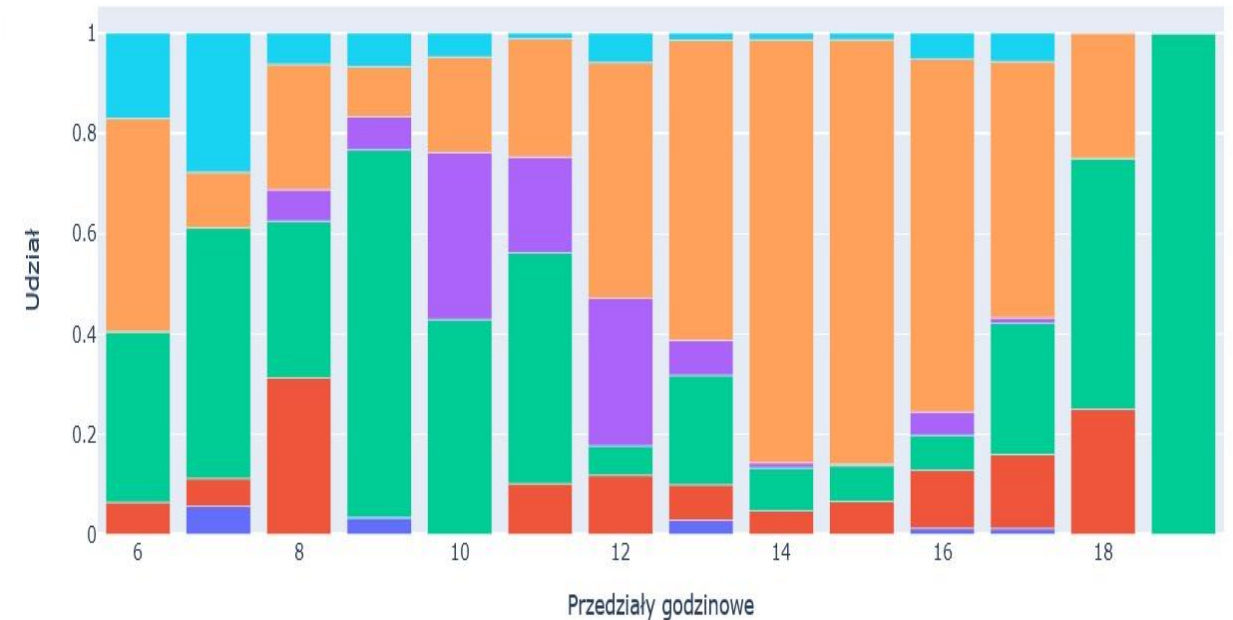
WYNIKI BADAŃ:

✓ Struktura pasażerów w czasie

Udział grup pasażerów w przedziałach czasowych - kierunek powiat

Udział grup pasażerów w przedziałach czasowych - kierunek gmina

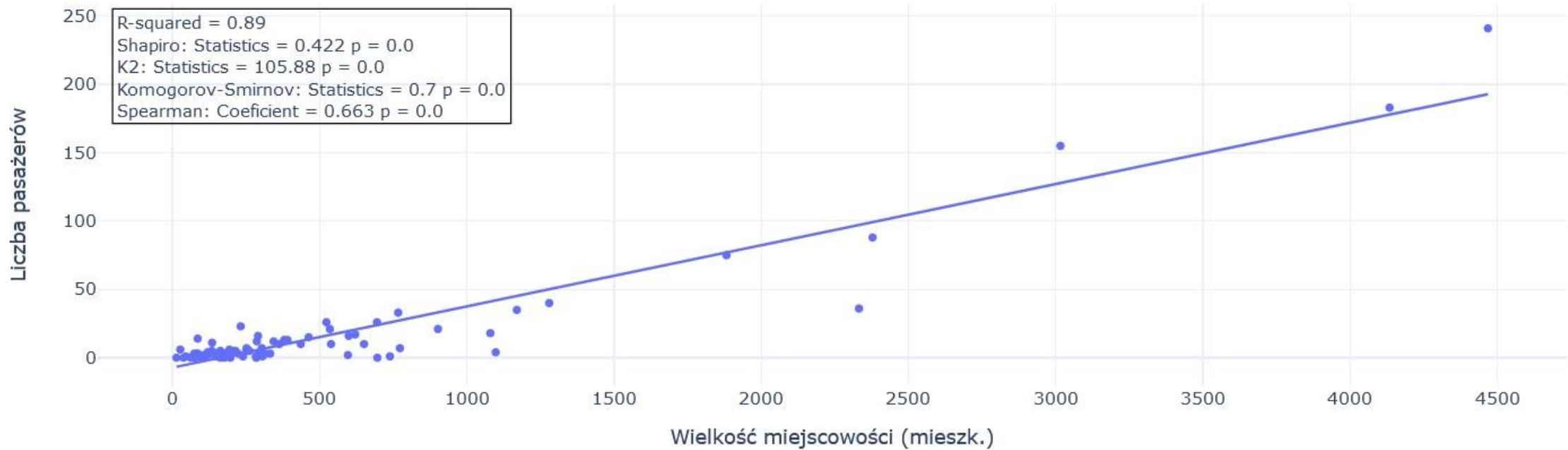

- Przejazdy z biletami
- Jednorazowe ulgowe
 - Jednorazowe młodzież
 - Jednorazowe dorośli
 - Jednorazowe seniorzy
 - Miesięczne szkolne
 - Miesięczne normalne

WYNIKI BADAŃ:

✓ Analiza danych

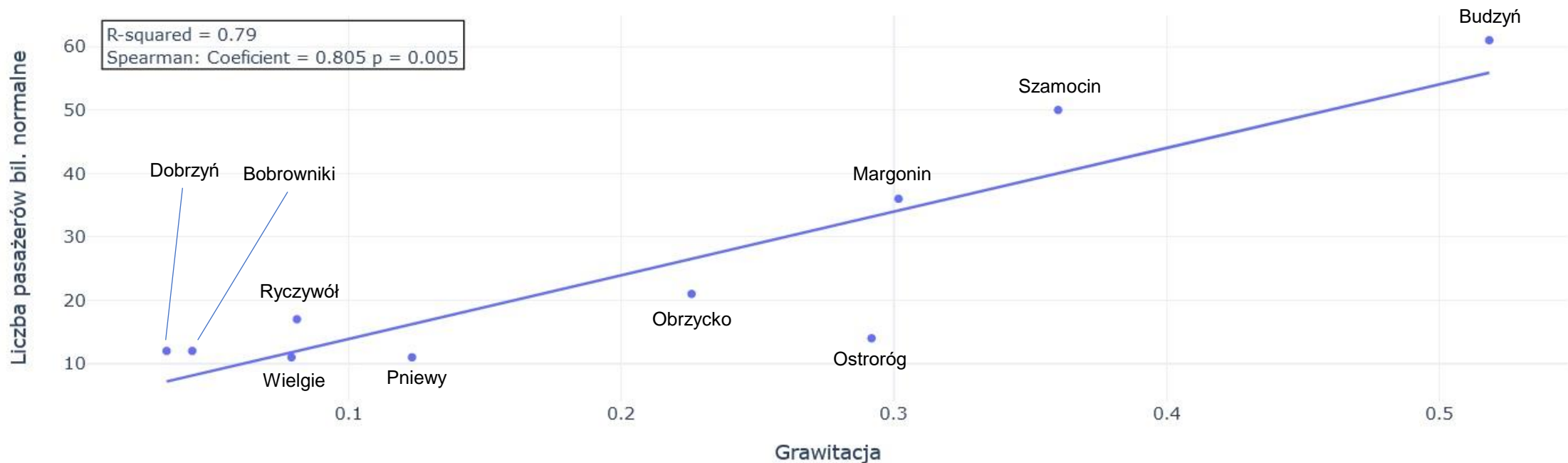
Wielkość miejscowości vs liczba wsiadających

WYNIKI BADAŃ:

✓ Analiza danych

Grawitacja vs liczba wsiadających normalnych (tylko siedziby gmin)

Grawitacja (ciężenie) – oddziaływanie uwzględniające liczbę mieszkańców siedziby gminy i siedziby powiatu oraz odległość między nimi

PODSUMOWANIE I WNIOSKI:

- ✓ Główna grupa pasażerów – młodzież szkolna dojeżdżająca do szkół średnich (nawet 3/4 pasażerów) – **duża wrażliwość na kalendarz i plan zajęć szkolnych.**
- ✓ Główny kierunek podróży – siedziba powiatu – **warto organizować transport wspólnie: gminy + powiat(y).**
- ✓ Dwa szczyty komunikacyjne: **ranny wysoki i krótki oraz popołudniowy niższy i dłuższy** (pomiędzy szczytem około 40-50% pasażerów mniej niż w szczytach).

PODSUMOWANIE I WNIOSKI:

- ✓ Niewielki udział osób z biletami miesięcznymi normalnymi, dojeżdżających do pracy (od 1 do 10%, średnio ok. 4%)
- ✓ Seniorzy najczęściej podróżują w okresie międzyszczytowym.
- ✓ Widoczna jest silna zależność liczby pasażerów od wielkości miejscowości.
- ✓ Na przykładzie biletów normalnych z/do siedzib gmin widoczna jest zależność od odległości (ciążenie).

DALSZE KIERUNKI BADAŃ:

- ✓ Linie z inną liczbą kursów (większą i mniejszą).
- ✓ Linie obsługiwane w soboty i niedziele.
- ✓ Linie z inną taryfą opłat.
- ✓ Linie znajdujące się w innych powiatach i województwach.

**Cel: Określenie czynników mających wpływ
na atrakcyjność regionalnych linii autobusowych**

Dziękujemy za uwagę

wojciech.miechowicz@doctorate.put.poznan.pl

marcin.kicinski@put.poznan.pl

agnieszka.merkisz-guranowska@put.poznan.pl